

Julkaisuvapaa
su 10.9.2017, klo 14:00

EINARI VUORELA -runopalkinto

OLLI HEIKKOSELLE

teoksesta

TEORIA KAIKKEIN PIENIMMISTÄ (TAMMI)

PERUSTELUT: Olli Heikkosen proosarunot rynnivät suoraan luontoon – ja ponnahtavat sieltä takaisin. Kyseessä on harvinaisen herkullinen luonnon ja kulttuurin törmäys ja sekoittuminen.

Teoria kaikkein pienimmistä karttaa kaikkea käsitteellisyttä, runoissa on mehevää konkretiaa, ja ne tuovat esiin sammalen ja mullan hajua, maantasan eliöitä.

Luonnon kierto ja lukuisten arjen kapineiden kohtaaminen esitetään väkevänä kokemuksena. Puhe ilmaisee ihmettelyä ja huvittuneisuutta. Kaikki puhumisen ja puhuttelun tavat otetaan käyttöön, ja kirjan sävyä voisi kuvata vakavaksi huumoriksi. Heikkonen ei julista vaan möyrii maata ja kilkuttaa esineiden kirjoa. Hänen kielen sä on valloittavan runsasta ja rönsyävää, silti merkillisen tarkkaa. Se paljastaa ihmiselämän absurdiuden kaiken ihmisestä riippumattoman tapahtumisen keskellä.

Runojen puhujajahmosta on moneksi: välistä hän on kuin mieleltään heilahtanut laitapuolen vaeltelija, välistä kaiken keskiössä, nyt- hetken kuumassa ytimessä. ”Jos jokin on jumalten keinu, psykologi sanoi, se on tuo vulkanoidusta kumista valmistettu linko, joka viskaa sinut syvälle lapsuuden metsään...”

Lapsuudenmuistot sekoittuvat luettuun ja pohdittuun, ja lepikon laitaa tepasteleva ihminen on samalla tasolla puutiaisten ja myyrien kanssa, vallaton tarkkailija.

Jos runojen muoto onkin läpi kokoelman samana pysyttelevä proosarunon muoto, siihen tuovat yllättävyyt-

tä nopeat kielelliset siirtymät, notkea lause joka assosioi hämmästyttävän nopeana mutta aina niin, että lukija ei putoa kyydistä. Kyydissä naurattaa ja kauhistuttaa, kun ”taivaanranta repeää, metsätiellä tupruaa mustia pilviä. Varisparvet toitottavat, herää, herää, kun alan vajota jalkojeni alle repeävään taskuun, ja alempaan, taskun läpi repeävään taskuun...”

Ihminen on yksi kaikkein pienimmistä, samalla tasolla hiesun, saven ja humuksen seassa asuvien ötököiden kanssa, mutta hän tuo puheeseen mukaan myös kulttuuriset kerrostumat.

”On teoria kaikkein pienimmistä, hän puhelee toukille ja juotikkaille, että minussa te saatte äänen.” (s. 10). Nähdyn, tuhansien yksityiskohtien ylöskirjaamisessa on olemassaolon tarkoitus: ”Pidä maisemasta kiinni, ettei se karkaa, ettei se liukene sateessa, ettei se putoa kuin tyhjä kangas tyhjyyden edestä.”

LISÄTIETOJA JA ENNAKKOHAASTATTELUT: OLLI HEIKKONEN, PUH 040 7519 583

PALKINTOLAUTAKUNNAN PJ. JUKKA KOSKELAINEN, PUH. 045 1879 795

PALKINTOLAUTAKUNNAN SIHTEERI VIRVA ASP, PUH. 040 7160681

WWW.KEURUU.FI | WWW.TAMMI.FI

